

այդ բոլորը վերագրում են Յազեբաբելին, թէ նա հայերին բոլորովին պարսկացնելու համար, ձգտում էր նրանց մոխրապաշտ դարձնել: Արեւմտեան-Բիւզանդական Հայաստանի ժողովուրդը, կեղեքուած երկրագործը՝ 535 թուին դիմում է Տիգրոն, խնդրում է իրան ազատել կայսերական սոսկալի հարկերից եւ կեղեքումներից եւ օգնութիւն է պահանջում. իսկ հայ հողագործի բողոքների մասին ո՛չ մի բառով անգամ չեն յիշատակում, լռում են: Անշուշտ Մամիկոնեան, Բագրատունի եւ Արծրունի իշխանների ապսպրած եւ դրել տուած պատմութիւնները պիտի ներբողէին միայն նախարարական տոմերը եւ քրիստոնէութիւնը, որի բեմերից վարդապետները քարոզում էին — «ծառայք հնազանդ լերուք տերանց ձերոց»:

Նկատելի է, որ Պարթեւները Բակտրիայից Հայաստանի թագաւոր դառնալուց յետոյ, հէլլէնական դից արձաններ են բերում եւ մտցնում բնիկ դից տաճարները եւ հրամայում են երկրպագել: Մեզ յայտնի չէ, թէ արդեօք երկրագործ եւ արհեստաւոր ժողովուրդը համամիտ էր Պարթեւ դահակալներին եւ նրանց քրմերին, երկրպագո՞ւմ, զոհաբերո՞ւմ էր թէ ո՛չ: Այս մասին լռում են պատմիչները, բայց շատ հաւանական է, որ արեւա-մոխրապաշտ ժողովուրդը, հետեւելով Պարսկաստանի երկրագործին, արհամարէր հէլլէնական արձանները, քանի որ